

XII. TOLLFORGATÓ TEHETSÉGGKUTATÓ VERSENY

SZÖVEGÉRTÉS

3. OSZTÁLY

Tanuló neve: _____

Osztálya: _____

Iskola neve, címe: _____

Felkészítő tanár neve: _____

A nevet NYOMTATOTT NAGYBETŰVEL kérjük kitölteni az olvashatóság érdekében! Az iskola neve és címe helyére lehet hosszú bélyegzőt is tenni!

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2020. **FEBRUÁR 10.**

(HATÁRIDŐ UTÁN ÉRKEZŐ FELADATOKAT NEM FOGADUNK EL!!)

CÍM: MONORIERDEI FEKETE ISTVÁN ÁLTALÁNOS ISKOLA
2213 MONORIERDŐ, SZABADSÁG U. 43.

A BORÍTÉKRA ÍRJÁTOK RÁ: „TOLLFORGATÓ”

A NAGYMACSKÁK

A nagymacskáknak hat fajtát tartjuk számon: oroszlán, jaguár, tigris, párduc, hópárduc és a gepárd. Valamennyi nagymacska Afrikában vagy Ázsiában él, kivéve az Amerikában honos jaguárt.

A macskafélék 25 millió éve jelentek meg a Földön. Egyik legelső és talán legnevezetesebb képviselőjüknek, a kardfogú tigrisnek több, mint 20 cm hosszú szemfogai voltak.

Az említett nagymacskák között számos különbség van. Az oroszlán, a tigris és a párduc például szokott üvölteni, a hópárduc és a gepárd viszont nem. A legtöbb nagymacska a földön elnyúlva táplálkozik, a hópárduc azonban összekuporodva. A gepárd kivételével a nagymacskák karma szükség szerint visszahúzható, illetve kimereszthető.

Mindegyik nagymacska ragadozó: fennmaradásukhoz időről időre zsákmányt kell ejteniük vagy dögöt kell keresniük. Lábujjhegyen, visszahúzott karmokkal járnak, csak puha ujjbegyeik érintik a talajt. Általában lopva cserkészik be áldozatukat. A nagymacskák magányosan vadásznak, az oroszlán azonban csoportosan, igen hatékony stratégiával. A csoport egy vagy két tagja ráijeszt a kiszemelt áldozatra, és a lesben álló társak felé kergeti.

Az oroszlán az egyetlen valódi társas életmódot folytató nagymacska – falkáknak nevezett csoportokban él. Egy-egy falka legfeljebb 12, egymással rokonságban állónőstényből, és legfeljebb öt-hat hímből áll. A csoportban a legnagyobb és legerősebb hím az úr, s ő, a kölykök többségének az apja. A hím oroszlán sokkal nagyobb termetű, mint a nőstény, fején és nyakán sűrű sörényt visel. Ettől még nagyobbnak és tekintélyesebbnek látszik. A sörény a torkát is védi, ha a falka territóriumának, vadászterületének védelmében harcba keveredne. A vadászzsákmányt a nőstények ejtik el az egész falka számára. Ők könnyebb testűek a hímeknél, gyorsabban futnak. Az oroszlán a zebrától és a bivalytól az egerekig és kígyóig sok mindent megeszik.

A falka nőstényei alkalmanként három-négy kölyköt ellenek, s közösen nevelik fel az utódokat. A kölykök három hónapos koruk táján kapnak először húst, de még további három hónapon át szopnak.

A nagymacskák közül a tigris a legnagyobb. Több alfaja van, mindegyik veszélyeztetett. A szibériai tigris a világ legnagyobb macskaféléje, a 300 kg-os súlyt is elérheti. Nagyon erős állat, magánál jóval nagyobb jószágokat, például a vízibivalyt is képes elejteni. Este vadászik, a sötétség leple alatt, s lopva közelíti meg a zsákmányállatot. Alkonyatkor és napkeltekor „kurkássza” magát, azaz ugyanúgy nyalogatja a szőrzetét, ahogy a házi macska szokta. Ám a házi macskával ellentétben kedveli a vizet, gyakran úszik a környező tavakban.

Oroszország északi tájain él, vastag zsírréteg védi a rendkívül kemény téli hideg ellen. Vastag bundája vörössárga színű, gyakran világosabb, mint más tigriseké, és sok fehér is van benne, hogy jobban beleolvadjon a hófödte szibériai tájba.

A legtöbb nagymacskához hasonlóan a tigris is vizeletével jelzi territóriumának határait, de azzal is figyelmezteti jelenlétére fajtársait, hogy éles karmával nyomokat hagy a fák törzsén.

1. Sorold fel a nagymacskák fajtáit a szövegből!

6p/

2. Jelöld a szövegben a választ a megjelölt módon!

4p/

- a) Melyik a legnagyobb a nagymacskák közül? Húzd alá egy vonallal!
- b) Melyik állat nem szokott üvölni? Húzd alá két vonallal!
- c) Hogyan jelzi a tigris a vadászterületének határait? Keretezd be!

3. Válaszolj a szöveg alapján egész mondattal!

6p/

- a) Ki ejti el a zsákmányt az oroszlánfalkában?

- b) Miért van sok fehér a szibériai tigris szőrében?

- c) Meddig szopnak az oroszlánkölykök?

4. Karikázd be az igaz állítások betűjelét!

5p/

- a) Minden nagymacska a földön elnyúlva táplálkozik.
- b) Van olyan nagymacska, amely nem Afrikában vagy Ázsiában él.
- c) Mindegyik nagymacska ragadozó.
- d) Egy-egy oroszlánfalka legfeljebb 12 nőstényből, és legfeljebb 2-3 hímből áll.
- e) A szibériai tigris a vízibivalyt is képes elejteni.

5. Mit jelentenek a következő kifejezések?

6p/

zsákmány: _____

falka: _____

territórium: _____

hófödte: _____

sörény: _____

honos: _____

6. Kösd össze az összetartozó kifejezéseket!

5p/

legősibb nagymacska

gepárd

kedveli a vizet

hópárduc

összekuporodva táplálkozik

oroszlán

csoportosan vadászik

kardfogú tigris

karma nem húzható vissza

tigris

7. Mely kifejezések magánhangzói bújtak el? Kiegészítés után írd le a vonalra!

5p/

k__m__r__szth__t__ k__r__m _____

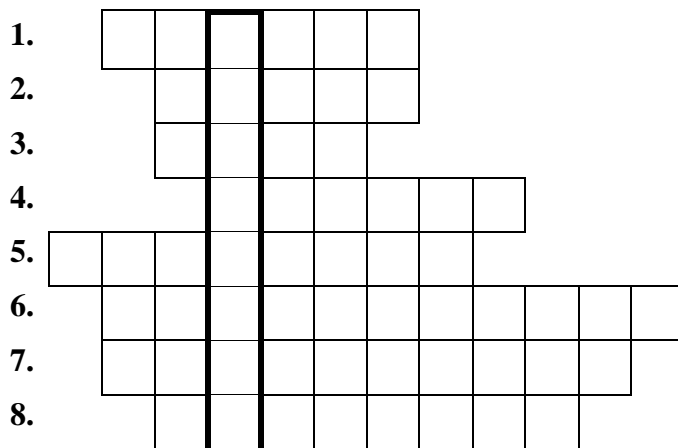
h__ssz__ sz__mf__g _____

v__st__g zs__rr__t__g _____

h__t__k__ny str__t__g__ _____

k__sz__m__lt __ld__z__t _____

8. Töltsd ki a rejtvényt, a megfejtésből megtudod milyen állatok a nagymacskák! 9p/



1. nagymacskafajta
2. csoport más szóval
3. az oroszlán ezt is megeszi
4. itt él az oroszlán
5. 25 millió éve élt ez a tigrisfaj
6. a szibériai tigris országa
7. ezt is elejti a tigris
8. nem üvöltő nagymacska

Megfejtés: _____

9. Készíts rajzot az olvasott szöveghez kapcsolódóan A/4-es rajzlapra!

4p/

Összesen: 50p/